

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Quando Sacramenta co[n]ferant gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Reijcitur.

Sed Dico Primò, Hæc sententia non est probabilis. Probat; Quia Baptismus, & Pœnitentia sunt instituta ad tollendum peccatum mortiferum, & quasi ad viuificandũ mortuum: ergo aliquando debent tollere peccatũ mortiferum, & consequenter conferre primam iustificationem; alioquin nunquam haberent effectum primarium, ad quem sunt instituta. Dices, Conferunt remissionem peccati in voto, cum quis iustificatur per contritionem antecedentem. Contrà; hoc non sufficit, quia dum quis iustificatur per contritionem cum voto Sacramenti, ipsum Sacramentum nihil confert ex opere operato, sed sola contritio iuxta suam mensuram; ac proinde Sacramentum ex opere operato nunquam conferret primarium suum effectum, sed semper cum supponet. Hinc etiam fiet, vt remissio peccatorum non sit facta facilior per Sacramenta, quàm erat olim in lege veteri: quod est aperte contra Scripturas.

Dico Secundò, Etsi non omnia Sacramenta sint instituta, vt conferant primam iustificationem; tamen omnia in euentu possunt eam conferre. Prior pars patet de Confirmatione, Eucharistia, Ordine, Matrimonio: hæc enim postulant, vt suscipiens non sit in peccato mortifero, vel saltem vt bona fide se putet non esse; vnde dicuntur Sacramenta viuentium. Altera pars est D. Thomæ passim, & communior sententia Doctorum. Ratio est, Quia omnia Sacramenta vi sua conferunt aliquem gradũ gratiæ: ergo si subiectũ habeat eam dispositionem, per quam infusionis gratiæ est capax, & aliunde non obijciat actuale impedimentum, semper illum conferent. Atqui homo per attritionem est capax infusionis gratiæ, vt patet in Baptismo; & cum bona fide putet se habere veram contritionem, non ponit actuale impedimentum: ergo omne Sacramentum tunc confert primam gratiã iustificationis. Confirmatur Primò, Quia non requiritur maior efficacia ad infusionem primæ gratiæ iustificantis, quàm ad augmentum: ergo quod per se confert augmentum, etiã poterit conferre primam gratiam, si ex parte subiecti non sit repugnantia. Confirmatur Secundò, Quia sicut Sacramenta instituta ad primam gratiam cõferendam, tribuunt augmentum, si primam inueniant collatam; vt patet cum quis accedit ad Sacramentum Pœnitentiæ cum vera contritione: ita Sacramenta instituta primariò ad augmentum, conferent primam gratiam, si eam non inueniant. Dicuntur autem tunc Per accidens conferre primam gratiam, quia primariò instituta sunt ad augmentum, ita vt ad hoc solũ ex intentione possint adhiberi. Voluit tamen Dominus, vt si adhiberentur bona fide ad augmentum in subiecto vacuo, habere tamen dispositionem non repugnantem, tunc etiam primam conferrent præter primariam & directam intentionem suscipientis.

6
Omnia Sacramenta possunt conferre primam gratiam iustificationis.

DVBIVM II.

Quando Sacramenta conferant gratiam?

7
Suppono; Sacramenta non conferre gratiam ex opere operato ante realem susceptionem; alioqui conferrent etiam characterem, & cum attritione sola iustificaret. Ratio est, Quia instituta sunt, vt suo vsu externo sanctificent: hoc enim est Ex opere operato sanctificare. Et colligitur Ioannis 6.

v. 54. Qui manducat meam carnem, habet vitam æternã. Quil sit, Baptismus vel Pœnitentiam in voto dare gratiam, Et Marc. 16. v. 16. Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit. Nec obstat, quod Sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ dicuntur in voto conferre gratiam: sensus enim est, contritionem non conferre gratiam sine voto expresso vel implicito Baptismi vel Pœnitentiæ: tota tamen gratia datur ratione dignitatis & perfectionis illius contritionis; non secus ac in lege veteri. Neque tunc Sacramentum aliquid confert, nisi quatenus obiectiue potest facere actum internum nobiliorem. Dicitur tamen in voto conferre gratiam, quia votum Sacramenti ex præcepto diuino positum an nexum est contritioni. Similiter non obstat, quod Doctores dicunt effectum Sacramenti interdum recipi per Sacramenti votum; quod etiam insinuat Concil. Trident. sess. 13. c. 3. solũ enim volunt talem gratiã conferri, qualis Sacramento confertur; quæ gratia dicitur effectus Sacramenti, non relatione effectus, sed similitudine nature: sicut dicimus effectum ignis etiam produci à sole. Hoc posito: & omisis varijs sententijs:

Dico, Sacramentum cõferre gratiam in primo instanti, quo vltima syllaba formulæ est prolata, dum illa adhuc sonat & sensibilis est. Ratio est, Quia tunc primũ significatio est perfecta, & ipsum Sacramentũ essentialiter completum, etiã si illa syllaba solũ per vnum instans sonaret. Quod autem detur tale instans; Probat; Quia sonus non est motus, sed qualitas quædam orta ex collisione duorum corporum; quæ collisio terminatur in instati, & in eodem instanti videtur esse sonus. Quod si dicas, Sonum non esse in eodem instanti, in quo terminatur collisio, eò quod motu æris debeat diffundi; nihilominus fatendum est dari primum instans, in quo sufficienter est diffusus, vt sit sensibilis; & in hoc gratia confertur. Nec obstat, quod iste sonus postea per aliquod tempus duret; quia id per accidens est Sacramento; sicut per accidens est quod aqua magnam vel paruum corporis partem tangat; datur enim aliquis minimus contactus necessarius ad rationem Sacramenti. Aduerte tamen, Si ablutio, vel vnctio sequatur vltimam syllabam formæ, qua significatio completur, gratiam conferri in instanti contactus sufficientis materiæ. Ratio est, Quia tunc primum Sacramentum completur: vniuersaliter enim verum est gratiam conferri in primo instanti completionis Sacramenti.

8
Gratia confertur in primo instanti completionis Sacramenti.

ARTICVLVS II.

Vtrum Gratia Sacramentalis aliquid addat super gratiam virtutum & donorum?

9
Respondetur, Addere quoddam diuinum auxilium ad consequendum Sacramenti finem. Notandum est; Quosdam exiltimare, Sacramenta conferre nouos quosdam habitus distinctos à virtutibus & donis Spiritus sancti, per quos instaurentur in nobis varij defectus peccatorum. Sed est contra communem sententiam Doctorum. Vnde

Dico Primò, Per Sacramenta non producuntur in nobis aliqui habitus gratiarum distincti à gratia habituali & virtutibus seu donis: excipio tamen